

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Métodos de investigación		Código	652G03019
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Arias Rodriguez, María Alicia	Correo electrónico	alicia.arias.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Arias Rodriguez, María Alicia	Correo electrónico	alicia.arias.rodriguez@udc.es	
Web	https://www.udc.es/es/centros_departamentos_servicios/departamentos/departamento/?codigo=D162			
Descripción xeral	<p>A realidade socio-educativa do/a educador/a social é complexa, diversa e difícil de analizar, describir e interpretar, por iso é necesario, que ao longo da súa formación académica, adquira unha serie de competencias que lle permitan desenvolver a súa posterior actividade profesional. Por tal circunstancia, a aprendizaxe e aplicación de diversas metodoloxías de investigación, que se planifican nesta materia, permitirá nun futuro ao educador/a social seleccionar a máis adecuada para solucionar os problemas que se encontrará no seu próximo ámbito laboral. Sen esquecer que o/a educador/a social dentro do seu ámbito laboral terá que investigar para poder achegar posibles solucións que melloren o contexto no que se desenvolva a súa actividade laboral. A diversidade de concepcións epistemolóxicas aplicables ás distintas situaciones sociais será fonte de información para o/a investigador/a social, permitíndolle determinar cal é a máis adecuada para solucionar o problema ao que se enfrenta. Non se pretende establecer unha prelación ou unha orde de importancia entre os variados modos de investigación, senón que é o problema de investigación o que determinará a elección dunha metodoloxía ou outra, facendo dela a máis válida para este tipo de problema. O desenvolvemento da investigación pretende, ademais de solucionar problemas existentes no contexto social, ser fonte de información e formación para os profesionais encargados de desenvolver a súa actividade neste campo de traballo, permitíndolles intervir con máis garantías de calidade e, sobre todo, ser capaces de anticiparse aos problemas e as necesidades do ámbito.</p>			

Plan de continxencia	<p>Plan de continxencia (adaptado de addenda Covid19):</p> <p>1. Modificacións nos contidos: non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías docentes que se manteñen: ?Sesión maxistral ?Prácticas a través de TIC ?Estudo de casos ?Solución de problemas ?Análises de fontes documentais ?Obradoiro ?Aprendizaxe colaborativa ?Proba Mixta ?Atención personalizada Metodoloxías docentes que se modifican: non se realizarán cambios</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: ?Correo electrónico: De uso para facer consultas puntuais que non requirán dunha titorización síncrona para ser resoltas. ?Campus Virtual: De uso para dar acceso ao material ao alumnado, facilitarlle información de relevancia e para a solicitude de titorías síncronas para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. Ademais das titorías síncronas e asíncronas, o alumnado dispón dun foro de consultas no que tanto a docentes como elas/elles mesmos, poderán crear novos fíos asociados aos módulos ou a actividades específicas, para facer consultas cuxa resposta sexa útil ao conxunto do estudiantado. ? Teams: A) sesión semanal en gran grupo interactivo (como nas clases interactivas) para o avance dos contidos e das fichas e probas de coñecemento na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de clases aprobado en Xunta de Facultade. B) De 1 a 2 sesións semanais (ou mais segundo o demande o alumnado) en pequeno grupo (ate 4 persoas) para ou seguimento e apoio na realización das fichas guiadas. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades de aprendizaxe do alumando para desenvolver a materia.</p> <p>4. Modificacións na avaliación: non se realizarán cambios</p> <p>Observacións:</p> <p>a) A presencialidade dos/as estudiantes só controlarase nas clases interactivas da materia a través da realización das probas de coñecemento que se farán ao final de cada sesión, sendo imprescindible que o alumnado a realice e entregue estando presente na aula. Os/as estudiantes serán considerados presenciais sempre que asistan ás clase interactivas; soamente poden faltar tres veces (sen xustificante), pero nunca máis de dúas veces en cada una das partes da materia (parte técnicas e parte análise). Os/as estudiantes poden presentar xustificantes, por faltar a clase, sempre que sexan médicos, de traballo, de hospitalización, etc. pero deben ser homologados (non poden ser, por exemplo, a solicitude dunha cita médica, etc.). O recurso principal que se empregará para o control da asistencia do alumno será o Campus Virtual, onde se realizarán as probas de coñecemento, así como algún outro medio virtual para o rexistro das asistencias (p. ex. Forms).</p> <p>b) Os/as estudiantes non presenciais poden seguir a materia por Campus Virtual, se ben non poderán participar nas probas de coñecemento nin serán convocados por TEAMS para as clases interactivas. Considerarase alumnado non presencial aquel que, dada unha nova situación de confinamento, ate ese momento tivera elixido esa opción (na primeira semana de clase) ou ben tivera superado xa as tres faltas de asistencia en total (ou douce nalgunha das partes da materia); nesta última opción as/os estudiantes pasarían automaticamente a esta modalidade. Manterase a avaliación deste alumnado tal e como se recolle na Guía Docente, no apartado específico de "observacións".</p> <p>c) A avaliación será totalmente a través de Campus Virtual, coas diferenzas presentadas na guía docente entre estudiantes presenciais ou non presenciais.</p> <p>d) As clases expositivas continuarán baixo a modalidade non presencial. Preséntase cunha semana de antelación ao estudiantado en Campus Virtual (as clases expositivas serán 9 a 10:00) un Power Point coa voz gravada da explicación ou ben a través dun vídeo de stream (a ligazón aparecerá en Campus Virtual).</p> <p>e) As clases interactivas mudará á modalidade non presencial, mantendo o formato de grupos de traballo que se especificaran na modalidade híbrida. Os grupos de traballo crearanse por TEAMS, que será o medio a través do cal se fará o seguimento das fichas e da proba de coñecemento por parte das profesoras (estas clases serán sempre no horario</p>
----------------------	---

aprobado pola Xunta de Facultade).

- f) A avaliación da materia será, en todas as posibles modalidades, virtual (debido a circunstancias sanitarias) e manterase a mesma ponderación das cualificacións, con independencia da modalidade docente. Será da seguinte forma: a proba mixta realizarase por Campus Virtual (na data e hora aprobada pola Xunta de Facultade para o exame da convocatoria de xuño ou xullo); as probas de coñecemento serán dentro de cada clase interactiva (neste caso, ao final da clase interactiva por TEAMS). As probas non se habilitarán ata que comecen as clases interactivas cada grupo interactivo (cada grupo interactivo terá unha proba de coñecemento diferente); as fichas que se fagan serán presentadas en dous documentos e serán colgados en Campus Virtual na data establecida polas profesoras o primeiro día da clase. Cabe lembrar que a/o estudiante presencial debe presentarse a cada unha das formas de avaliar para superar a materia, e dicir, debe facer a proba mixta e as probas de coñecemento (a cualificación destas probas está condicionado sempre á entrega dos documentos das prácticas en Campus Virtual). Os/as estudiantes non presenciais terán que realizar a proba mixta únicamente (ver o apartado de evaluación da guía docente).
- g) As tutorías da materia serán individuais (excepto no caso de tutorías sobre os dossieres de traballo) e virtuais. O alumnado deberá solicitar hora ás docentes vía Campus Virtual, no enlace facilitado para tal fin. **MOI IMPORTANTE, AS TUTORIAS SEMPRE SERÁN DENTRO DO HORARIO PRESENTADO POLA DOCENTE QUE IMPARTE A MATERIA.**
5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía: non se realizarán cambios. Xa disponen de todos os materiais de traballo da maneira digitalizada en Campus Virtual.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe		Competencias / Resultados do título		
Resultados de aprendizaxe				
Coñecer á terminoloxía; as diversas fases do plantexamento da investigación e as diversas metodoloxías tanto do ámbito cuantitativo como cualitativo da intervención socioeducativa		A5 A6 A7 A8 A11 A13 A14 A21	B4	C2
Analizar a información recollida nos procesos da intervención socioeducativa, empregando as técnicas de análise adecuadas		A6 A7 A8 A11 A13 A21	B1 B2 B5 B6 C8	C1 C2 C3 C6
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse dende diversas perspectivas e unha de elles a perspectiva de xénero		A5 A6 A7 A8 A11 A21	B1 B2 B5 B6 C8	C1 C3 C4 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE I.- FUNDAMENTOS DA INVESTIGACIÓN EN EDUCACIÓN	TEMA 1. - A INVESTIGACIÓN EDUCATIVA. 1.1. Definición e características da investigación científica. 1.2 Definición e características da investigación educativa. 1.3. Tipos de Investigación. TEMA 2. - OS PARADIGMAS DE INVESTIGACIÓN. 2.1. Cuestiós básicas. 2.2. Características dos paradigmas. 2.3. Posicións ante a diversidade paradigmática.
BLOQUE II.- A INVESTIGACIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO E SOCIAL	TEMA 3. - O PROCESO XERAL DE INVESTIGACIÓN. 3.1. Formulación do problema. 3.2. Revisión da literatura. 3.3. Hipótese e variables. 3.4. Deseños de investigación. 3.5. Poboación e mostra. 3.6. Técnicas de recollida de datos. 3.7. Informe da investigación. 3.8. Diferenzas do proceso de investigación dende a perspectiva cuantitativa e/ou cualitativa.

BLOQUE III.- METODOLOXÍA CUANTITATIVA E CUALITATIVA NA INVESTIGACIÓN EDUCATIVA	TEMA 4. - A INVESTIGACIÓN DENDE UNHA PERSPECTIVA CUANTITATIVA. 4.1. Introdución. 4.2. Investigación experimental 4.3. Investigación non experimental. TEMA 5. - INVESTIGACIÓN DENDE UNHA PERSPECTIVA CUALITATIVA. 5.1. Investigación acción, investigación colaborativa e investigación participativa. 5.2. Investigación evaluativa 5.3. Otros métodos cualitativos: biográfico, etnográfico, fenomenología, etnometodología y estudio de casos. TEMA 6.- A ESTADÍSTICA COMO INSTRUMENTO DE INVESTIGACIÓN.
--	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	A7 A8 A11 A13 A14 A21 B4 C1 C6 C8	2	24	26
Análise de fontes documentais	C4	0	12	12
Proba mixta	A5 A6 A11 A13 B1 B2 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	4	4	8
Prácticas a través de TIC	A5 A6 A7 B1 C3 C6 C8	8	8	16
Solución de problemas	A5 A6 A7 A11 A13 A14 B1 B2 B5 C1 C2 C3 C4 C6 C8	10	18	28
Estudo de casos	A6 A7 A11 A14 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	8	18	26
Sesión maxistral	A6 B5 C4 C6 C8	10	18	28
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Aprendizaxe colaborativa	Esta metodoloxía combínase con outras metodoloxías como análise de fontes documentais, esquemas, lecturas, mapas conceptuais, solución de problemas, etc. Todos estes procedementos serán guiados de FORMA PRESENCIAL (ou virtual, a través da plataforma TEAMS) e/ou apoiados con tecnoloxías da información e da comunicación. Para a súa realización configúranse grupos pequenos (non máis de 2 persoas). E lévanse a cabo durante todas ás clases interactivas da materia.
Análise de fontes documentais	Metodoloxía que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (artigos, textos educativos, bases de datos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise destes. Esta metodoloxía pódese empregar: como introdución a un tema, como instrumento de aplicación, para explicar procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.

Proba mixta	<p>Proba utilizada para a avaliación das aprendizaxes tanto das clases expositivas como interactivas. Conta de dúas partes:</p> <p>a) Parte teórica: será o que o/a profesor/a presenta nas clases expositivas e dalgún dossier. Todos os contidos da guía docente.</p> <p>b) Parte análise: será únicamente o que o/a profesor/a expón e traballe co alumnado no tema 6 do apartado contido desta materiae o dossier correspondente.</p> <p>As preguntas destas partes poden ser directas ou afirmacións incompletas, mesmo preguntas con varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións. Pero só unha e a máis correcta. NESTA PROBA AS RESPOSTAS INCORRECTAS RESTARÁN ÁS CORRECTAS. A materia supérase cando se supera todas as partes e nunca se gardará algúna das partes para outras convocatorias.</p> <p>INFORMACIÓN IMPORTANTE:</p> <p>O/a estudiantado presencial debe presentarse a proba mixta (se suspende a avaliación continua a proba mixta será como calquer estudiante non presencial. Se supera a avaliación continua debe presentarse para que a cualificación desa avaliación sexa real. PERO SE UN/UNHA ESTUDANTE SUSPENDE A PROBA MIXTA (AINDA QUE TEÑA SUPERADA A AVALIACIÓN CONTINUA) SUSPENDERÁ A MATERIA. A avaliación continua dos/as estudiantes presenciais so contará na convocatoria de xuño.</p> <p>A/o estudiante non presencial a cualificación da proba mixta da convocatoria de xuño o xullo será a cualificación final da materia (non debe realizar a avaliación continua)</p>
Prácticas a través de TIC	<p>Esta metodoloxía empregarase para dous tipos de actividades:</p> <p>a) Realización de probas online de cada contido teórico abordado nas sesións expositivas. Levarase a cabo un test ao final de cada sesión expositiva, onde o alumnado poderá poñer a proba as aprendizaxes adquiridas nas sesións teóricas e aplicadas nas sesións interactivas. Estas probas formarán parte da avaliación final da materia.</p> <p>b) Análise da información informatizada. Emprego de programas informáticos tanto cuantitativos como cualitativos tanto para o análise da información. O desenvolvemento desta actividade de análise será complementario á metodoloxía de solución de problemas.</p>
Solución de problemas	Esta metodoloxía utilizase únicamente para o tema 6 dos contidos da materia. O alumnado disporá das clases interactivas para realizar as actividades encomendadas e terá que incorporalas todas xuntas nun documento único, que denominará ?Métodos de investigación? que será entregado na data estipulada pola docente.
Estudo de casos	Esta metodoloxía empregarase para a realización das prácticas correspondentes aos temas 2, tema 3, tema 4 e tema 5 dos contidos da materia. Presentarase ao alumnado un exercicio por grupo e deberán aplicar os coñecementos teóricos adquiridos nas sesións expositivas á resolución do mesmo. O alumnado disporá das clases interactivas para realizar as actividades encomendadas e terá que incorporalas todas xuntas nun documento único que denominará ?Investigación?, e que será entregado na data estipulada pola docente
Sesión magistral	Clase impartidas pola profesora, nas clases expositivas, sobre os contidos xa citados no apartado de ?contidos? desta guía docente. Esta metodoloxía utiliza exclusivamente a palabra e a vista como vía de transmisión da información a todo o grupo. As clases expositivas, durante este curso académico 2021-2022, non serán presenciais, debido o número de estudiantes matriculados na materia. Por tanto, presentase cunha semana de antelación ao estudiantado no Campus Virtual (as clases expositivas serán de 9 a 10:30 os venres) o material en Power Point con la grabación de su voz (a través do Campus Virtual e Stream) para el seguimiento de la exposición. En este material, el alumnado tendrá referencias bibliográficas para consultar o, también, para completar o seguir la exposición de las profesoras.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción

Prácticas a través de TIC	Na atención personalizada, os docentes resolverán las dudas que tenga o el alumnado sobre los diferentes temas a tratar en la materia. Pero además cualquier duda que pueda surgir para la solución de problemas, en aprendizaje colaborativo, en análisis de fuentes documentales en el estudio de casos y en las prácticas a través de TIC. Durante estas sesiones, se realizará un seguimiento del trabajo del estudiantado, supervisando y orientando más directamente el proceso a seguir en cada una de las actividades realizadas.
Solución de problemas	
Sesión magistral	
Aprendizaje colaborativo	Esta atención personalizada se realizará en el despacho de la profesora (P1A15) en el horario de tutorías. Este horario está colgado en el tablero que está en el despacho de las profesoras, en la página web del departamento y en la Facultad de Ciencias de la Educación.
Análisis de fuentes documentales	
Proba mixta	
Estudio de casos	A atención personalizada se realizará cara a cara entre el estudiantado y los profesores. Esta atención tiene que ser individual (para cumplir así las recomendaciones originales sobre COVID-19 mientras dure esta situación serán por Teams). Pueden ser grupales, pero a través de TEAMS (solamente para el estudiantado presencial), cuando se trate de temas relativos a los dossieres realizados grupalmente. El estudiantado debe comunicarse primero con la profesora vía Campus Virtual, a través de la plataforma habilitada a tal efecto y donde debe especificar su nombre completo para facilitar la llamada. Recuerde que la profesora es la que marcará el horario de dicha tutoría. Si el estudiantado no solicita por ese medio la tutoría, la profesora no lo atenderá bajo ninguna circunstancia.

Avaluación

Metodologías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Prácticas a través de TIC	A5 A6 A7 B1 C3 C6 C8	Esta metodología se empleará únicamente para evaluar los progresos del alumnado en la comprensión de los contenidos teóricos de la materia (clases expositivas). Se realizarán breves tests de conocimiento (desarrollados durante la sesión expositiva e interactiva correspondientes). Se emplearán los últimos 30 minutos de las clases expositivas (el estudiantado deberá conectarse vía Campus Virtual para realizar estas evaluaciones). IMPRESCINDIBLE QUE CADA ESTUDIANTE TRAGA EN CLASES INTERACTIVAS SU ORDENADOR (mientras estemos en situación de crisis sanitaria, cuando esta situación llegue a la normalidad el ordenador se utilizará en las clases del tema 6) Y TODO EL MATERIAL QUE PRECISE PARA REALIZAR ESAS PRÁCTICAS.	20

Solución de problemas	A5 A6 A7 A11 A13 A14 B1 B2 B5 C1 C2 C3 C4 C6 C8	<p>Esta tarefa está destinada a un único contido da materia (Tema 6). Coa mesma inténțase que o alumnado combine outras metodoloxías como por exemplo, solucións de problemas, prácticas guiadas (fichas guiadas), etc. Pero tendo presente que con ela o/a alumno/a desenvolve tarefas puramente prácticas sobre este tema co apoio e supervisión do profesorado. Todo isto so se levará a cabo cando se explique o tema 6. A profesora presentará ao alumnado os apuntes deste tema (a través do Campus Virtual); nas clases expositivas explicará con solucións de problemas ditos apuntes; nas clases interactivas a profesora presentará prácticas guiadas para que o alumno/a as realice PARA TODO ESTO O/A ALUMNADO/A DEBE TRAER OS APUNTES REVISADOS.</p> <p>O/a alumnado deberá realizar todas as prácticas propostas e incorporalas nun documento único, a modo de dossier, que entregará ao docente no prazo establecido, baixo o nome de ?Métodos de Investigación?.</p> <p>A profesora antes de finalizar o período lectivo realizará un simulacro , no horario de clase da materia. As preguntas dese simulacro estarán a disposición do alumnado matriculado nesta materia no Campus Virtual. A asistencia a este simulacro non é obligatoria</p>	20
Proba mixta	A5 A6 A11 A13 B1 B2 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	<p>O exame da 1ª e 2ª convocatorias é o que fai referencia a avaliación desta metodoloxía e consta de dúas partes:</p> <p>1-Parte TÉCNICAS constará dun número de ítem de resposta aberta, ou de resposta breve ou de verdadeiro e falso pero xustificando (o tipo de preguntas o determinará o profesorado). Unha pregunta cunha resposta incorrecta resta unha pregunta cunha resposta correcta. Esta parte apróbase cando se alcanza unha puntuación de 5 sobre 10 puntos que é a puntuación máxima que se alcanza aquí (non se garda nota de ningunha parte, en ningunha convocatoria, se se suspende).</p> <p>2-Parte ANÁLISIS. Esta parte consta de varios problemas estatísticos ou preguntas de respostas breves ou preguntas de verdadeiro e falso (o profesorado será o que decida o tipo de preguntas). Esta parte apróbase cando se alcanza unha puntuación de 5 sobre 10 puntos que é a puntuación máxima que se alcanza aquí.</p> <p>NOTAS ACLARATORIAS:</p> <p>O exame debe estar aprobado para que se teña en conta a avaliación continua. Para aprobar é imprescindible que se cumpran ambos os dous seguintes requisitos: (a) se acaden 5 puntos ou máis na proba mixta; e (b) que se chegue, como mínimo, á metade do valor que ten cada una das partes (parte técnicas e parte análise).</p> <p>Se se suspende algunha das partes (non se alcanza a puntuación mínima para aprobar) ou ben se non se supera a avaliación continua (test mais dosiseres), o alumnado debe ir á seguinte convocatoria con todo. NON SE GARDAN PARTES DE NINGÚN EXAMEN DUNHA CONVOCATORIA PARA OUTRA OU OUTRAS CONVOCATORIAS.</p> <p>A data dos exames das convocatorias están marcados por xunta de facultade polo tanto non se moven.</p>	40

Estudo de casos	A6 A7 A11 A14 B1 B2 B4 B5 B6 C1 C2 C3 C4 C6 C8	<p>Esta tarefa está destinada aos contidos da materia (Tema 2, 3, 4 e 5). Coa mesma inténțase que o alumnado combine outras metodoloxías como por exemplo, solucións de problemas, prácticas guiadas (fichas guiadas), etc. Pero tendo presente que con ela o alumnado desenvolve tarefas puramente prácticas sobre este tema co apoio e supervisión das docentes. Todo isto só se levará a cabo cando se explique ditos temas.</p> <p>A docente presentarán ao alumnado os apuntes deste tema (a través de Campus Virtual); nas clases expositivas explicará con casos ditos apuntes; nas clases interactivas o profesorado presentará prácticas guiadas (fichas guiadas) para que o alumnado as realice PARA TODO ESTO O ALUMNADO DEBE TRAER OS APUNTES REVISADOS.</p> <p>O alumnado deberá realizar todas as prácticas propostas e incorporalas nun documento único, a modo de dossier, que entregará ao docente no prazo establecido, baixo o nome de ?Métodos de Investigación?.</p> <p>As docentes, antes de finalizar o período lectivo realizará un simulacro de dita proba, no horario de clase da materia. As preguntas dese simulacro estarán a disposición do alumnado matriculado nesta materia en Campus Virtual. A asistencia a este simulacro non é obligatoria</p>	20
-----------------	--	---	----

Observacións avaliación

Na avaliación da materia (exposta no apartado da guía docente, denominado "Paso 7: Avaliación") terase en conta antes de nada o seguinte:

a) ESTUDANTES QUE ASISTAN SEMPRE A CLASE (ou alumnado con dispensa académica) (estudiantes presenciais) considéranse que asisten un 80%, isto equivale a non ter máis de 3 faltas sen xustificar. Xustifícase as faltas médicas (con xustificante correctamente cuberto por un médico colegiado) e as faltas por un traballo (con xustificante correctamente cuberto no traballo onde se xustifique que en horas de clase se está a traballar) ou calquera outra falta sempre coa documentación homologado. Os test online previstos para o final de cada sesión expositiva deberán ser realizados na aula; en ningún caso (a excepción do alumnado con dispensa académica) poderase realizar fóra da aula. A asistencia ás clases interactivas será contabilizada a partir das respuestas aos tests online, así como poderase emplegar algún medio virtual adicional para solicitar ao alumnado o seu rexistro de asistencia. Non se poderá ter máis de dúas faltas de asistencia en cada unha das partes da materia (1ª Parte (temas 1,2,3,4 e 5) e 2ª Parte (tema 6). As cualificacións das probas de coñecemento que realizan nas clases expositivas non serán reais ata que se entreguen os dossieres.

A avaliación destes alumnos/as ten en conta o seguinte: 1-A proba mixta; 2-As prácticas a través das TIC; 3-O estudo de casos e 4-Solución de problemas. As avaliações dende o 2 ao 4, ambas inclusive só serán efectivas a entrega do dossier. Todo o alumnado ASISTENTE OU PRESENCIAL debe superar a avaliação continua (test e dossieres) para poder someterse a proba mixta nas condicións que se explican para este grupo de estudiantes. A avaliação continua equivale o 60% da nota final da materia (sendo necesario chegar ao mínimo do 30% para considerar que esta parte se superou. Hai que ter en conta que esto non é real mentres as/os estudiantes non se presenten a proba mixta e a superen). Igualmente, é imprescindible acudir un mínimo de 20% sobre 40% na proba mixta para considerar superada esta avaliação (atendendo a necesidade de chegar a un mínimo en cada parte, tal como se especificou no apartado correspondiente na guía docente)

Nota aclaratoria:

Estes estudiantes seguirán sendo presenciais (nas mesmas circunstancias ou perderán dita categoría) se, por mor da crise sanitaria, as clases son virtuais. Xa que as expositivas son virtuais sempre, as clases interactivas seguirán as mesmas normas pero a través de TEAMS. Para iso, os docentes configurarán en TEAMS os grupos interactivos e terán clases no mesmo horario que foi aprobado na xunta de facultade. A avaliação, nestas circunstancias (crise sanitaria), será sempre por Campus Virtual

A proba mixta para estos estudiantes, ao igual

que as clases interactivas sexan presenciais. Soamente será virtual (po mor da crise sanitaria) que será sempre a través do Campus Virtual

b) ESTUDANTES QUE NON ASISTAN SEMPRE A CLASE

(estudiantes non presenciais) considéranse

que non asisten cando faltan máis dun 80%, é dicir, ten máis de tres faltas sen xustificar, ou ben ten máis de dúas faltas nunha das partes da materia. Se xustifica as faltas médicas (con xustificante correctamente cuberto por un médico colegiado) e as faltas por un traballo (con xustificante correctamente cuberto no traballo onde se xustifique que en horas de clase se está a traballar), aínda que en ningún caso estes xustificantes suporán a posibilidade de realizar os tests online

fóra de prazo. Tamén pode ser aquel estudantado que así opte dende o inicio da materia (o primeiro día de clase o profesorado presentará esta opción que o estudantado pode elixir). Estes/as estudiantes se presentarán ás probas da 1^a e 2ª convocatoria. Se recomenda que o estudantado realice os dous dossieres da materia de forma autónoma, posto que estes serán avaliados na proba final da materia (60%), xunto cos contidos teóricos propios da proba mixta (40%)

Para aprobar é imprescindible que se cumpran ambos os dous seguintes requisitos: (a) se acaden 5 puntos ou máis na proba mixta; e (b) que se chegue, como mínimo, á metade do valor que ten cada una das partes.

Fontes de información

Bibliografía básica	Arnal, J., Del Rincón, D. y Latorre, A. (1992). Investigación educativa. Fundamentos y metodología. Barcelona: Labor. Bisquerra, R. (2004). Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla. Colás, P. y Buendía, A. (1992). Investigación educativa. Sevilla: Alfar. De La Orden, A. (1985). Investigación educativa. Diccionario de Ciencias de la Educación. Madrid: Anaya. De la Herrán (Coord.) (2005). Investigar en educación. Fundamentos, aplicaciones y nuevas perspectivas. Madrid: Dilex. Dendaluce, I. (Coord.) (1988). Aspectos metodológicos de la investigación educativa. (II Congreso Mundial Vasco). Madrid: Narcea. Etxeberria, J. y Tejedor Tejedor, F. J. (2005). Análisis descriptivo de datos en educación. Madrid: La Muralla. García, V. (1994). Problemas y métodos de investigación en educación personalizada. Madrid: Rialp. García, M. (2000). Socioestadística. Introducción a la Estadística en Sociología. Madrid: AlianzaHernández, R., Fernández, C. y Baptista, P. (2003). Metodología de la investigación. (3ª. Edic.). México: McGraw-Hill. Latorre, A. (2003). La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa. Barcelona: Graó. León, O. y Montero, I. (1993). Diseño de investigaciones. Introducción a la lógica de la investigación en Psicología y Educación. Madrid: McGraw-Hill. Losada, J. L. y López, R. (2003). Métodos de investigación en Ciencias Humanas y Sociales. Madrid: Thomson. Orfelia, L (2015). Métodos de Investigación en Psicología y educación: las tradiciones cualitativas y cuantitativa. Madrid: McGrawHillPérez, G. (Coord.). (2001). Modelos de investigación cualitativa en Educación Social y Animación Sociocultural. Aplicaciones Prácticas. Madrid: Narcea. Rodríguez, G., Gil, J. y García, E. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe. Verd, J.M. (2016). Introducción a la investigación cualitativa: fases, métodos y técnicas: Madrid: Síntesis
Bibliografía complementaria	Almazán, A et al. (2011). Análisis estadístico para la investigación social. Madrid: Garceta Bisquerra, R (1987).Introducción a la estadística aplicada a la investigación educativa. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias. Bisquerra, R. (2004). Metodología de la investigación educativa. Madrid: La Muralla.De Lara, E. y Ballesteros, B (2001). Métodos de investigación en educación social. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia. De la Herrán (Coord.) (2005). Investigar en educación. Fundamentos, aplicaciones y nuevas perspectivas. Madrid: Dilex. Fox. D.J. (1987). El proceso de investigación en educación. Pamplona: Eunsa. Grim, P. (2010). La certeza absoluta y otras fricciones. Los secretos de la estadística. Barcelona: RBA Libros Monje, C (2011). Metodología d ela investigación cualitativa y cuantitativa. Guía didáctica. Recuperado de: https://www.uv.mx/rmipe/files/2017/02/Guia-didactica-metodologia-de-la-investigacion.pdf (consultado: 03/07/2018)Sierra, R. (1987). Técnicas de Investigación social. Teorías y ejercicios. Madrid: Paraninfo Enlaces WEB:Métodos y técnicas de investigación https://www.gestiopolis.com/metodos-y-tecnicas-de-investigacion/ (consultado: 03/07/2018)Métodos de Investigación social: https://metodoss.com/investigacion-social/ (consultado: 03/07/2018)Metodología d ela investigación: https://sites.google.com/site/51300008metodologia/caracteristicas-cualitativa-cuantitativa (consultado: 03/07/2018)Aula virtual: https://educacionadistancia.juntadeandalucia.es/profesorado/autoformacion/mod/book/view.php?id=3847&chapte rid=3127 (consultado: 03/07/2018)Uso de los métodos cuantitativos y cualitativos en la investigación https://prezi.com/awtmyv2x2_9a/el-uso-de-los-metodos-cuantitativos-y-cualitativos-en-una-investigacion/ (consultado: 03/07/2018)

Recomendación

Materias que se recomienda cursar previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Métodos de evaluación de programas/652G03023

Técnicas de recogida e análisis de información/652G03026

Observaciones

Se pueden consultar las siguientes

fuentes:<http://www.udc.es/dep/fam>; <http://www.educacion.udc.es>; <http://www.ice.upc.edu/ice/ice.nsf>; <http://dialnet.unicaixa.es>;

<http://www.mec.es>; <http://biboteca.udc.es>; <http://www.um.es/~depmide/RIE>; <http://www.uv.es/a>

<http://www.bne.es>

<http://aera.net>

Comité Ambiental da Facultade (GREEN CMPUS) recoméndase:

-Recoméndase os envíos dos traballos telemáticamente e de non ser posible, no utilizar plásticos, elixir a impresión a doble cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores.

-Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.

-Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. tamén recomendase utilizar LENGUAJE INCLUSIVO

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías